

КАФЕДРА МОВ

Сучасна українська драматургія.

Освітній ступінь «Магістр»

Спеціальність В5 «Музичне мистецтво»

Курс	1
Семестр	1,2

Освітньо професійна програма «Музичне мистецтво»

Статус Вибіркова

ECTS	4
Годин	120
Лекції	34
Семінари	34
Самостійна робота	52

Форма контролю Залік

Інформація про викладача

ПІБ	Сахарова Ольга Вікторівна, докторка філологічних наук, доцентка кафедри мов Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського.
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations
e-mail	olsakh@ukr.net

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українська література, зокрема українська драматургія, є невід'ємною складовою світової культури. Твори сучасних українських драматургів поступово виходять на світові сцени, порушуючи актуальні та вічні, особисті та глобальні проблеми буття. Сьогодні настала нагальна потреба у вивченні взірців вітчизняної літератури.

Метою вивчення дисципліни «Сучасна українська драматургія» є опанування основних теоретичних засад аналізу творів драматургії, вдумливе прочитання та аналіз п'єс сучасних українських драматургів.

Завдання курсу:

- сформувати у студентів уявлення про драматургію як жанр літератури;

- ознайомити студентів із творами сучасних українських драматургів;
- визначити основну проблематику творів сучасної української драматургії;

Студенти повинні:

– **знати:**

- основні принципи аналізу твору драматургії;
- проблематику та жанрове розмаїття сучасної української драматургії;
- провідних українських драматургів та їхні твори;

– **вміти:**

- аналізувати твори сучасної української драматургії;
- визначати типи персонажів;
- характеризувати мовні засоби створення образів

Програмні компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії
- ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК):

- СК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- СК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
- СК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській / композиторській / педагогічній діяльності.
- СК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- СК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
- СК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного/навчального матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

Програмні результати навчання

- ПРН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
- ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських та педагогічних інтерпретацій.
- ПРН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

Перелік тем:

Модуль 1. Сучасна українська драматургія як полікультурний феномен

Тема 1. Драматургія як вид літератури та як спосіб віддзеркалення буття.
Тема 2. Розвиток драматургії в Україні.
Тема 3. Жанри та жанрові трансформації сучасної української драматургії .
Тема 4. Композиційні особливості сучасної української драматургії
Тема 5. Структурні компоненти та їх роль у формуванні текстів української драматургії
Модуль 2. Проблематика сучасної української драматургії
Тема 6. Історична проблематика сучасної української драматургії
Тема 7. Соціальна проблематика сучасної української драматургії
Тема 8. Психологічна проблематика сучасної української драматургії
Тема 9. Комедійні жанри сучасної української драматургії
Тема 10. Символічний простір сучасної української драматургії
Тема 11. Проблема творчості в сучасній українській драматургії
Модуль 3. Аналіз творчості сучасних українських драматургів
Тема 12. Проблематика, соціальні та моральні конфлікти, система персонажів у творчості Я. Стельмаха
Тема 13. Проблематика, соціальні та моральні конфлікти, система персонажів у творчості Я. Верещака, Н. Неждани, К. Соловієнка.
Тема 14. Проблематика, соціальні та моральні конфлікти, система персонажів у творчості О. Гончарова, А. Наумова, ЛаниРа.
Тема 15. Проблематика, соціальні та моральні конфлікти, система персонажів у творчості В. Герасимчука, І. Юзюка
Модуль 4. Актуальна українська драма про російсько-українську війну
Тема 16. Образи, сюжети, символіка, драматургічні рішення п'єс про війну.

ФОРМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Лекції, семінарські заняття, панельні дискусії, презентація.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали відповідну групу MOODLE

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення студентів оцінюються протягом залікового кредиту відповідно до діючих стандартів і вимог ECTS і включають поточний, проміжний (після кожного змістового модулю) і підсумковий контроль.

Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю здійснюється у фронтальній, груповій, індивідуальній, комбінованій формах.

Методи усного, письмового, тестового, рейтингового контролю, самоконтролю, взаємоконтролю, перевірки виконання ситуативних задач тощо.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1	Участь у обговореннях та доповненнях на семінарах	10
2	Реферат за обраною тематикою	10
3.	Презентація дослідження за обраною тематикою, аналіз творів та літературного процесу	10
4.	Відвідування лекцій	10
5.	Залік	50
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

За шкалою вишу	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	Відмінно – відмінне виконання роботи з незначною кількістю помилок. Студент має системні глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення, здатний використовувати знання у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення, аргументувати їх. На високому рівні володіє матеріалом, вміннями й навичками комплексного аналізу художнього твору, використовує засвоєні факти для виконання нестандартних завдань, самостійно формулює проблему й вирішує шляхи її розв'язання, висловлює власні думки, самостійно оцінює явища літератури й культури, виявляючи власну позицію щодо них.	A
82-89	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками. Студент знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), робить висновки, виправляє допущені помилки; відповідь студента повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень; він здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності, володіє матеріалом та навичками комплексного аналізу літературного твору, виявляє початкові творчі здібності, самостійно оцінює літературні явища, працює з різними джерелами інформації, систематизує, узагальнює та творчо використовує дібраний матеріал.	B
74-81	Добре – загалом правильна робота з певною кількістю грубих помилок. Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний вирішувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності. Його знання є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки й залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його логічна, хоч і має неточності, володіє матеріалом та навичками комплексного аналізу літературного твору, застосовує теорію в конкретних ситуаціях, демонструє правильне застосування матеріалу, складає порівняльні характеристики, добирає аргументи на підтвердження власних міркувань, вживає відомі факти, поняття для виконання стандартних навчальних завдань.	C
64-73	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків. Студент виявляє знання й розуміння основних положень	D

	навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. Він вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, знає зміст твору, може переказати значну його частину, з допомогою викладача виділяє головні епізоди, уміє формулювати думки, називає риси характеру літературних героїв, встановлює окремі причиново-наслідкові зв'язки, дає визначення літературних термінів з прикладами, володіє матеріалом і навичками аналізу літературного твору за поданим викладачем зразком, наводить окремі приклади з тексту.	
60-63	Задовільно – виконання задовольняє мінімальним критеріям. Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Знає зміст твору, переказує окрему його частину, знаходить у тексті приклади відповідно до сформульованого завдання, висловлює оцінювальне судження і доводить його одним-двома аргументами, завершує відповідь простим узагальненням, дає визначення літературних термінів.	E
35-59	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перездати. Студент розуміє навчальний матеріал і може відтворити фрагмент з нього окремим реченням (називає окремі факти з життя і творчості письменника, головних персонажів твору, упізнає за описом окремого персонажа твору, упізнає, з якого твору взято уривок тощо). Або розуміє навчальний матеріал і за допомогою викладача дає відповідь у формі висловлювання (відтворює зміст у певній послідовності, називає на репродуктивному рівні жанр твору, упізнає літературний факт за описом або визначенням).	FX
1-34	Неприйнятно – необхідна серйозна подальша робота. Студент має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.	F

ІНКЛЮЗИВНЕ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

Курс передбачає звернення до матеріалів іноземними мовами, зокрема, англійською. Заохочується прагнення студентів до опрацювання матеріалу за допомогою англомовних джерел - книг, статей, онлайн-курсів тощо, які відповідають тематиці конкретних занять.

ПОЗААУДИТОРНІ ЗАНЯТТЯ

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, проведення соціологічних експериментальних досліджень.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Асмут Б. Вступ до аналізу драми; пер. з нім. С. Соколовської, Л. Федоренко; [за наук. ред. доктора філологічних наук, проф. О. Чиркова]. — Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. — 220 с.
2. Бондарева О. Є. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання. Київ: Четверта хвиля, 2006. 511 с.
3. Бондарева О.оСМИСЛИТИ ВІЙНУ. «Неназвана війна». Антологія актуальної української драми. Упорядники О. Миколайчук, Н. Мірошніченко. Київ: НЦТМ імені Леся Курбаса, 2023. С. 9 – 28.
4. Васильєв Є. М. Сучасна драматургія: жанрові трансформації, модифікації, новації. Монографія. Луцьк: ПВД «Твердиня», 2017. 532 с.
5. Копистянська Н. Х. Жанр, жанрова система у просторі літературознавства. Львів: ПАІС, 2005. 220 с.
6. Корольова В. В. Комунікативно-прагматична організація сучасного українського драматургічного дискурсу. Дніпро: Ліра, 2016. 382 с.
7. Мірошніченко Н. Антологія страйку. *Страйк ілюзій: антологія сучасної української драматургії* / упорядник Н. Мірошніченко. Київ: Вид-во Соломії Павличко, 2004. С. 7–8.
8. Мірошніченко Н. Структуротвірна роль міфу в сучасній українській драмі: Автореф. дис.. ... канд. філол. наук. Київ, 2017
9. Мірошніченко Н. Драматургічний контрнатуп. «Неназвана війна». Антологія актуальної української драми. Упорядники О. Миколайчук, Н. Мірошніченко. Київ: НЦТМ імені Леся Курбаса, 2023. С. 5 – 9.
10. Ожигова О. В. Стилзація усно-розмовного мовлення в сучасній українській драматургії: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.01 «Українська мова». Київ, 2003. 23 с.
11. Паві П. Словник театру. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 640 с.
12. Сафонова Н. М. Суб'єктивна модальність у діалозі та полілозі сучасної української драми (семантика і прагматика): Автореф. дис... ...канд. філол. наук 10.02.01: «Українська мова». — Донецьк, 2006. 20 с.
13. Сахарова О. В. Персонажі сучасної української драматургії: лінгвістичні аспекти. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго. 2019. 352 с.
14. Шаповал М. О. Стратегії інтертекстуальності та гра свідомостей у сучасній українській драмі: Автореф. дис.. ... докт. філол. наук: 10.01.06 «Теорія літератури». Київ – 2010. 38 с.
15. Schechner R. Performance Theory: Revised and expanded edition . New York and London: Routledge, 1988. – 302 p.